شىنجاڭ ئۇيغۇر

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا

ئې

ئەكسىلئىنقىلابىي گۇرۇھ ئۇيۇشتۇرغان ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان، ئەكسىلئىنقىلابىي بۇزغۇنچىلىق قى

ئەكسىلئىنقىلابىي گۇرۇھ ئۇيۇشتۇرغان ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان، ئەكسىلئىنقىلابىي بۇزغۇنچىلىق

تىجارەتچى.

پارتلاتقان جىنايەتچى مەمتىمىن سېيىت، ئەر، ئۇيغۇر، 24 ياش، شىنجاڭ كۇچا ناھىيىسىدىن، دېھ

بۇلاڭچىلىق قىلغان، پارتلاتقۇچ بۇيۇملارنى قانۇنسىز توشۇغان جىنايەتچى خېلىل ئالتۇن، ئەر، ئۇيغۇر

پارتلاتقان جىنايەتچى ئابدۇللا مەمەت، ئەر، ئۇيغۇر، 22 ياش، دېھقان، شىنجاڭ قاغىلىق ناھىيىسىدىن

1990 - يىل 10 - ئايدا، جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ، ئىدرىسخان ئۆمەر قاتارلىق بەش كىشى

نى قۇرۇپ، ئابلىمىت تالىپ ھەربىي ئىشلارغا، ئىدرىسخان ئىقتىسادىي خىزمەتكە مەسئۇل بولغان. بۇ ئى

شۇغۇللانغان. شۇ يىلى 12 - ئايدا، بۇ ئىككى جىنايەتچى ئاۋۋال ئېزا تەرەققىي قىلدۇرۇشنى مەسلىھەتلە

قىلدۇرغان. 1991 - يىل 7 - ئايدا جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ بىلەن ئىدرىسخان ئۆمەر باشقىلار ئارقىلى

ئەكسىلئىنقىلابىي ھەرىكەتكە كېرەكلىك خىراجەت تەييارلاش ئۈچۈن، جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ بىلە

پىلانلىغان ھەم خېلىل ئالتۇن بىلەن مەھەممەت يۇنۇس (كېيىن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن) نى بۇ ئىشقا بۇيرۇغان

يۇنۇس شايار ناھىيىلىك ياختا - چىگە شىركىتىنىڭ ئاپتوموبىلى شايار ناھىيە تويبولدى يېزىلىق بانكىدىن پۇ

دەرياسىنىڭ جەنۇبىدىكى توغراقلىقتا بارغاندا مەھەممەت يۇنۇس ئوق چىقىرىپ شوپۇرنى زەخىملەندۈرگەن،

يەنە نەق پۇلنى بۇلاپ، بۇ ئىككى جىنايەتچى پۇلنى ئابلىمىت تالىپقا تاپشۇرۇپ بەرگەن.

1992 - يىل 1 - ئاينىڭ باشلىرىدا جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ، ئىدرىسخان ئۆمەر، مەمتىمىن سېيىت

ئاينىڭ 21 - كۈنى مەمتىمىن سېيىت قاتارلىقلار بەش دانە يېرىم قۇراشتۇرۇلغان قەرەللىك پارتلايدىغان قۇرۇ

تالىپ، مەمتىمىن سېيىت قاتارلىقلار ئىلگىرى - كېيىن ئۈرۈمچىگە كەلگەن. ئابلىمىت تالىپ مەمتىمىن سېيىتنى ئ

بىرلىشىپ يېرىم قۇراشتۇرۇلغان بەش دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى تۆت دانە قىلىپ تولۇق قۇراشتۇرۇپ چىققان.

(ھۆكۈم قىلىندى) ۋە ئابلىمىت ئىمىن (ھۆكۈم قىلىندى) لارغا بىر دانىدىن تارقىتىپ بەرگەن. شۇ كۈنى كەچ

"01-16715" نومۇرلۇق ئاپتوبۇسقا بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى قويۇپ قويغان. سائەت 9 دىن 40 مىن

ئادەم ئېنىك، بەش ئادەم يەڭگىل زەخىملەنگەن. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 40 مىڭ يۈەندىن ئاشقان

نومۇرلۇق ئاپتوبۇسقا بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى قويۇپ قويغان. سائەت 9:30 لاردا ئاپتوبۇس ئاخىرقى

ئاپتونوم رايونى

خەلق سوت مەھكىمىسىدىن

لان

ن جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ، ئەر، ئۇيغۇر، 32 ياش، شىنجاڭ كۇچا ناھىيىسىدىن، يەككە تىجارەتچى.

ان جىنايەتچى ئىدرىسخان ئۆمەر، ئەر، ئۇيغۇر، 29 ياش، شىنجاڭ قاغىلىق ناھىيىسىدىن، يەككە

ان.

30 ياش، شىنجاڭ كۇچا ناھىيىسىدىن، دېھقان، كۇچا ناھىيىسىنىڭ ئالاقاغا يېزىسىدىن.

ۈرۈمچىدە مەخپى پىلانلىغاندىن كېيىن ئەكسىلئىنقىلابىي تەشكىلات — «ئىسلام ئىسلاھاتچىلار پارتىيىسى»
ى جىنايەتچى جەنۇبىي شىنجاڭغا قايتقاندىن كېيىن ئەكسىلئىنقىلابىي ھەرىكەتلەر بىلەن ئاكتىپ
ەن. ئىدرىسخان ئۆمەر دىنىي مەكتەپتىن 27 نەپەر تالىپنى تاللاپ، چامباشچىلىق مەشىقىنى
چەت ئەلدىن يەتتە دانە تاپانچا، 180 پاي ئوق سېتىۋالغان.
ن ئىدرىسخان ئۆمەر شايار ناھىيىلىك پاختا چىگە شىركىتىنىڭ پاختا سېتىۋالىدىغان پۇلىنى بۇلاشنى
1991 - يىل 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، جىنايەتچى خېلىل ئالتۇن بىلەن مەھەممەت
ل يۆتكىگەنلىكىنى كۆرۈپ، قورال ئېلىپ، موتسىكلىت بىلەن ئۇنىڭ كەينىگە چۈشكەن. ئاپتوموبىل تارىم
ئاپتوموبىلنىڭ ئالدى چاقىنى تېشىۋەتكەن، خېلىل ئالتۇن ئاپتوموبىلدىن تاغارغا قاچىلانغان 500 مىڭ

قاتارلىقلار بىلەن ئۈرۈمچى شەھرىدە پارتلىتىش جىنايى ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىشنى پىلانلىغان. 1 -
ى ياسىغان، ھەم ئابلىمىت تالىپنىڭ پىكرىگە ئاساسەن ئۇنى ئۈرۈمچى شەھرىگە ئېلىپ كەلگەن. ئابلىمىت
ۈرۈمچىدە پارتلىتىش ئېلىپ بېرىشقا مەسئۇل قىلىپ بەلگىلىگەن. مەمتىمىن سىيىت باشقا جىنايەتچىلەر بىلەن
ھەم 1992 - يىل 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئابدۇللا مەمەت، مۇتەللىپ ئابدۇرىيىم
سائەت 9 دىن 20 مىنوت ئۆتكەنلەردە ئابدۇللا مەمەت ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 52 - يولنىڭ
ت ئۆتكەنلەردە پارتلاتقۇچ قورۇلما پارتلاپ نەق مەيداندا ئۈچ ئادەم ئۆلگەن. تۆت ئادەم ئېغىر، ئالتە
جىنايەتچى مۇتەللىپ ئابدۇرىيىم شۇ كۈنى كەچ ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 30 - يولنىڭ "01-16786"
بېكەتكە بارغاندا پارتلاپ، ئىچىدە يولۇچىلار بولمىغاچقا ئادەم ئۆلۈش - يارىلىنىش بولمىغان، جىنايەتچ

"01-16715" نومۇرلۇق ئاپتوبۇسقا بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىسى قويۇپ قويغان. سائەت 9 دىن 40 مى
ئادەم يېنىك، بەش ئادەم يەڭگىل زەخىملەنگەن. بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 40 مىڭ يۈەندىن ئاشقان
نومۇرلۇق ئاپتوبۇسقا بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى قويۇپ قويغان. سائەت 9:30 لاردا ئاپتوبۇس ئاخىرقى
ئابلىمىت ئىمىن شۇ كۈنى كەچتە بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئاممىۋى تىياتىرخا
مەمتىمىن سىيىت شۇ كۈنى كەچ بىر دانە پارتلاتقۇچ قۇرۇلمىنى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەدەنىيەت يولى 5

بۇنىڭدىن باشقا، جىنايەتچى خىلىل ئالتۇن 1990 - يىل 5 - ئايدىن 1991 - يىل 10 - ئايغىچە
ئوبۇلقاسىم يۈسۈپ (كېيىن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن)گە تاپشۇرۇپ بەرگەن.

جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ، ئىدىرىسخان ئۆمەر ۋەتىنىنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاشنى مەقسەت قىلىپ، باش
سىلئىنقىلابىي ھەرىكەتكە مەبلەغ تەييارلاش ئۈچۈن باشقىلارنى بۇلاڭچىلىق قىلىشقا بۇيرىغان. ئەكسىلئىنقىلاب
بۇلارنىڭ قىلمىشىدىن ئەكسىلئىنقىلابىي گۇرۇھ ئۇيۇشتۇرۇش ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلىش جىنايىتى ۋە ئەك
ھەرىكىتىگە پائال قاتناشقان ھەم باشقىلارنى پارتلىتىپ بۇزغۇنچىلىق قىلىشقا قۇترۇتۇپ ۋە تەشكىللەپ ئومۇ
خىلىل ئالتۇن باشقىلار بىلەن بىرلىشىپ، قورال كۆتۈرۈپ دۆلەتنىڭ غايەت زور نەق پۇلىنى بۇلىغان. پا
ۋە پارتلاتقۇچ بۇيۇملارنى قانۇنسىز توشۇش جىنايىتى شەكىللىنىدۇ. جىنايەتچى ئابدۇللا مەمەت كوچا ئاپتوبۇ
چىقارغان، دۆلەتنىڭ مال - مۈلكىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتقان. ئۇنىڭ قىلمىشىدىن پارتلىتىش جىنايىتى شە
ھەممىسى ئاساسلىق جىنايەتچى، ئېغىر جازالاش كېرەك. مەھكىمىمىز «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جىنايى
103 - ماددىسى، 106 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقى، 150 - ماددىسى، 112 - ماددىسى، 64 - ماددى
دىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى بەلگىلىملەرگە ئاساسەن ئابلىمىت تالىپ بىلەن ئىدىرىسخان ئۆمەرنىڭ ئەكسىل
سەككىز يىللىق قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈچ يىل مەھرۇم قىلىش، ئەكسىلئىنقىلابىي با
ۋايەت مەھرۇم قىلىشقا ھۆكۈم قىلىپ، ئۆلۈم جازاسى بىلەن سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىل
ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىشقا ھۆكۈم قىلد
قىلىش، پارتلاتقۇچ بۇيۇملارنى قانۇنسىز توشۇش جىنايىتىگە مۇددەتلىك بەش يىللىق قاماق جازاسى بېرىش
قىلىشنى قارار قىلدى.

جىنايەتچى ئابلىمىت تالىپ بىلەن ئىدىرىسخان ئۆمەر ھۆكۈمگە قايىل بولماي نارازىلىق ئەرز قىلغان. شىنج
لىقىنى رەت قىلىپ، ئەسلىدىكى بو[illegible]نى كۈچكە ئىگە قىلغانلىق ھەققىدە كېسىم چىقاردى ھەمدە قانۇن بوي
بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىغا يوللىغاندا ئالىي خەلق
مەمەت ھۆكۈمگە قايىل بولماي نارازىلىق [illegible] قىلغاچقا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سو
ئىگە قىلغانلىق ھەققىدە كېسىم چىقاردى ھەمدە [illegible] خەلق سوت مەھكىمىسى [illegible]ەن ھوقۇققا ئاساسەن
ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىشنى تەستىقلىدى. مەھكىمىمىز [illegible] خەلق جۇمھۇرىيىتى [illegible] خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ش
ئىجرا قىلىش ھەققىدىكى بۇيرۇقىغا بىنائەن [illegible] - يىل 5 - [illegible]نىڭ 30 - كۈنى جىنايەتچى
ئىكەنلىكىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، جازا مەيدانىغا ئېلىپ [illegible] بىلەن ئېتىپ ئىجرا قىلدى.

شۇڭا بۇ ئېلاننى چىقاردۇق.

مەھكىمە باشلىقى يەن يۇشاڭ

ت ئۆتكەنلەردە پارتلاتقۇچ قۇرۇلما پارتلاپ نەق مەيداندا ئۈچ ئادەم ئۆلگەن. تۆت ئادەم ئېغىر، ئالتە
جىنايەتچى مۇتەللىپ ئابدۇرېيىم شۇ كۈنى كەچ ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 30 - يولنىڭ "01-16786"
بىكەتكە بارغاندا پارتلاپ، ئىچىدە يولۇچىلار بولمىغاچقا ئادەم ئۆلۈش - يارىلىنىش بولمىغان؛ جىنايەتچى
سىنىڭ سىنئالغۇ قويۇلىدىغان زالىغا قويۇپ قويغاندا باشقىلار بايقاپ قېلىپ ئېلىۋەتكەن. جىنايەتچى
قورودىكى بىر ئاھالىلەر ئولتۇراق بىناسىنىڭ بالكونى ئاستىغا قويغاندا پارتلىماي قالغان.
ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، 31 دانە يەر تەۋرىتىش بومبىسىنى كوچا ناھىيىسىگە ئېلىپ بېرىپ جىنايەتچى

ار بىلەن بىرلىكتە ئەكسىلئىنقىلابىي تەشكىلات قۇرغان ھەم كونكرېت خىزمەت تەقسىماتى قىلغان. ئەك
بۇزغۇنچىلىق قىلىش ئۈچۈن پارتلاتقۇچ قۇرۇلما ياسىغان ھەم قورال - ياراق، ئوق - دورا سېتىۋالغان.
ئىنقىلابىي بۇزغۇنچىلىق قىلىش جىنايىتى شەكىللەندى. جىنايەتچى مەمتىمىن سىيىت پارتلىتىش جىنايى
لك ىخەتەرلىكىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن. ئۇنىڭ قىلمىشىدىن پارتلىتىش جىنايىتى شەكىللەندى. جىنايەتچى
لاتقۇچ بۇيۇملارنى قانۇنسىز توشىغان. ئۇنىڭ قىلمىشىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا بۇلاڭچىلىق جىنايىتى
ىدا پارتلىتىش جىنايى ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىپ، كۆپ ئادەمنىڭ ئۆلۈش ۋە يارىلىنىشىنى كەلتۈرۈپ
للەندى. يۇقىرىقى بەش جىنايەتچىنىڭ قىلمىشى پەۋقۇلئاددە قەبىھ، ئاقىۋىتى پەۋقۇلئاددە ئېغىر بولۇپ،
ىنىلار قانۇنى»نىڭ 90 - ماددىسى، 98 - ماددىسى، 100 - ماددىسىنىڭ 1 -، 2 - تارمىقى،
، 52 - ماددىسى، 53 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقى، 22 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقى ۋە 23 - ماد-
ىلابىي گۇرۇھ ئۇيۇشتۇرۇش ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلىش جىنايىتىگە ئايرىم - ئايرىم ھالدا مۇددەتلىك
ۇنچىلىق قىلىش جىنايىتىگە ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈر
جازاسىنى ئىجرا قىلىشنى قارار قىلدى. مەمتىمىن سىيىت بىلەن ئابدۇللا مەمەتنىڭ پارتلىتىش جىنايىتىگە
خېلىل ئالتۇننىڭ بۇلاڭچىلىق جىنايىتىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم
ھۆكۈم قىلىپ، ئۆلۈم جازاسى بىلەن سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسىنى ئىجرا

اك ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئاخىرقى سوت قىلىپ، ئۇلارنىڭ نارازى-
ە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئابلىمىت تالىپ بىلەن ئىدرىسخان ئۆمەرگە ئۆلۈم جازاسى
سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ تەستىقلىغان. جىنايەتچى مەمتىمىن سىيىت، خېلىل ئالتۇن ۋە ئابدۇللا
مەھكىمىسى ئاخىرقى سوت قىلىپ، ئۇلارنىڭ نارازىلىقىنى رەت قىلىپ، ئەسلىدىكى ھۆكۈمنى كۈچكە
تىمىن سىيىت، خېلىل ئالتۇن ۋە ئابدۇللا مەمەتلەرگە ئۆلۈم جازاسى بېرىش ھەمدە سىياسىي ھوقۇقىدىن
اك ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى چۈشۈرگەن ئۆلۈم جازاسىنى
ابلىمىت تالىپ، ئىدرىسخان ئۆمەر، مەمتىمىن سىيىت، خېلىل ئالتۇن، ئابدۇللا مەمەتلەرنىڭ نەق ئۆزى

1995 - يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى